

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνευμά ἐσσι
καὶ ζωὴ ἐσσι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 104ον | Μάϊος 2014 | 4279

ΔΥΝΑΜΗ ΑΝΥΨΩΤΙΚΗ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ συγκινητική ή σκηνή εκείνη, που μπροστά στα έκπληκτα βλέμματα των μαθητών Του, ο Κύριος, με την κίνηση της ευλογίας στα άχραντά Του χέρια, **«διέστη ἀπ’ αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν»**. Καὶ οἱ μαθητὲς γεμάτοι θαυμασμό καὶ δέος, καρφωμένοι στὴ θέση τους, **«ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ»**. Δὲν θέλουν νὰ Τὸν ἀποχωριστοῦν. Εἶναι ὁ λατρευτὸς τους Κύριος καὶ Θεὸς τους. Δὲν ἔχει αἰχμαλωτιστεῖ μόνο τὸ βλέμμα τους ἀπὸ τὴν ἀγάπη Του. Πιὸ πολὺ ἔχει αἰχμαλωτιστεῖ ἡ καρδιά τους. Καὶ ὅπου εἶναι ἡ ἀγάπη, ἐκεῖ εἶναι καὶ τὸ βλέμμα καὶ ἡ καρδιά. Αὐτὴ ἡ σκηνή, χαραγμένη βαθιὰ στὴ μνήμη τους καὶ στὴν καρδιά τους, θὰ εἶναι πηγὴ δύναμης καὶ χαρᾶς στὸ μετέπειτα δύσκολο ἔργο τους.

Οἱ μαθητὲς **«ἦσαν ἀτενίζοντες στὸν οὐρανόν»**, ὄχι μόνο τὴ στιγμὴ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀλλὰ σὲ ὁλόκληρη τὴν πολυκύμαντη ζωὴ τους. Ἀτενίζαν τὸν οὐρανὸ, χωρὶς συγχρόνως νὰ χάνουν τὴν ἐπαφὴ τους μετὰ τὴ γῆ. Ἀσφαλῶς εἶχαν δοσμένη τὴν καρδιά τους στὸ Χριστό. Ἡ ψυχὴ τους δὲν ἔπαυε νὰ ποθεῖ τὴν οὐράνια πατρίδα, **«ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς»** (Εβρ. στ' 20). Ἦξεραν ὅμως πῶς ἂν ἀτενίζεις τὸν οὐρανὸ, χωρὶς νὰ κοιτάζεις καὶ τὴν γῆ, χάνεις τὴν ἐπαφὴ καὶ μετὰ τὸν οὐρανὸ. Ὁ οὐρανὸς δὲν κατακτᾶται χωρὶς τὴ γῆ, χωρὶς δηλαδὴ τὸν συνάνθρωπο, τὸν **«πλησίον»**.

Τὸ εἶχαν ἀκούσει ἀπὸ τὸ ἀδιάφυστο στόμα τοῦ Κυρίου: Γὰ νὰ κληρονομήσεις τὴν αἰώνια ζωὴ ἀπαραίτητη προϋπόθεση εἶναι τὸ **«ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου... καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν»**. Δὲν ἀρκεῖ νὰ **«ἀτενίζεις τὸν οὐρανὸ»**. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀγαπᾶς καὶ νὰ λατρεύεις **«Κύριον τὸν Θεόν σου»**. Ἄν δὲν ἀγαπᾶς καὶ τὸν πλησίον σου, ἀστοχεῖς, ἀποτυχαίνεις στὸ σκοπὸ σου, στὴν πνευματικὴ ἀποστολή σου. Αὐτὸ τοὺς λένε καὶ οἱ ἄγγελοι. Τοὺς παρακινοῦν νὰ σταματήσουν τὴν ἐκστατικὴ ἐνατένιση καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὸ ἔργο τους: **«Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστίκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;»** (Πράξ. α' 11).

Μοναδικὸ γεγονός ἡ Ἀνάληψη τοῦ Θεανθρώπου. Ἀνέβηκε στοὺς οὐρανούς καὶ κάθησε στὰ δεξιά τοῦ οὐράνιου Πατέρα. Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα δοξασμένο βρίσκεται τώρα στὸν οὐρανὸ. Ἔτσι ἡ Ἀνάληψη δὲν εἶναι μιὰ γιορτὴ, ποὺ τιμᾶται μονάχα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Εἶναι ἓνα κάλεσμα γιὰ μιὰ καθημερινὴ ἀνάβαση, γιὰ

μιὰ συνεχὴ ἀνύψωση νοῦ, ψυχῆς καὶ καρδιάς στὸν θρόνο τῆς θεϊκῆς δόξας, ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται ἡ θεωμένη πρὸς ἀνθρώπινη φύση.

Πῶς ὅμως θὰ γίνει ἡ ζωὴ μας ὁλόκληρη μιὰ συνεχῆ ἀνάβαση πρὸς τὴν Ἀλήθεια, τὸ Φῶς, τὴ Ζωή, πρὸς τὸν Θεό; Ἡ πνευματικὴ ἀνάβαση ἀπαιτεῖ κόπο, προσπάθεια συνεχὴ, θυσία. Δὲν κατακτᾶται κανεὶς τὶς φωτόλουστες κορυφές τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀγιότητας, τῆς ἀγάπης χωρὶς ἀγώνα. Γιὰ νὰ ἐξουδετερώσουμε τὴ δύναμη τῆς ἡθικῆς «βαρύτητας», τὴν ἔλξη τῆς ἁμαρτίας, μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη μιὰ ἄλλη δύναμη πανίσχυρη, ἡ **«δύναμη ἐξ ὕψους»**, αὐτὴ ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος στοὺς μαθητὲς του.

Ἡ βαρύτης, ὁ νόμος τῆς παγκοσμίου ἔλξεως, ἐπενεργεῖ στὸν ὑλικό, στὸν αἰσθητὸ κῶρο. Ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη ἔλξη, ἡ ἔλξη τῆς ἁμαρτίας, ποὺ τραβάει ἀδιάκοπα τὴν καρδιά πρὸς τὰ

κάτω καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ ἀνέβει πάνω ἀπὸ τὶς μικρότητες, νὰ ἀγκαλιάσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ ὁ νόμος αὐτὸς τῆς ἡθικῆς βαρύτητας, ποὺ δὲν ἀφήνει τὴν ψυχὴ μας νὰ ἀπολαύσει οὐράνιες χαρές, δὲν ὑπερνικάται παρὰ μόνο μετὰ τὴ δύναμη τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη εἶναι δύναμη ἀνυψωτικὴ. Ὁ πιὸ ἀσφαλὴς δρόμος ποὺ ὀδηγεῖ, ποὺ ἀνεβάζει στὸν Θεό, περνάει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀτενίσει τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ, ἂν δυσκολεῖται νὰ ἀτενίσει τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Ἡ ἀγάπη εἶναι μίμνηση Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾶει προχωρεῖ ἀπὸ τὸ **«κατ' εἰκόνα»** στὸ **«καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ»**, γιὰ τὸ ὅποιο εἶναι δημιουργημένος. Γίνεται **«κοινωνὸς Θεῖας φύσεως»**. Ἔτσι ὄχι ἀπλῶς ἀνυψώνεται καὶ ἀτενίζει τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Θεώνεται. Ζεῖ κιόλας ἀπὸ τὴ γῆ αὐτὴ τὴν αἰωνιότητα.

Δὲν κατακτᾶται κανεὶς τὶς κορυφές τῆς ἀρετῆς χωρὶς ἀγώνα. Γιὰ νὰ ἐξουδετερώσουμε τὴν ἔλξη τῆς ἁμαρτίας, μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη μιὰ ἄλλη δύναμη πανίσχυρη, ἡ «δύναμη ἐξ ὕψους», αὐτὴ ποὺ μᾶς ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος.

ΧΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ

ΑΝ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ενός αγαπημένου προσώπου δίνει χαρά, ποιά απερίγραπτη ικανοποίηση θα έδινε μια επίσκεψη του Κυρίου στο σπίτι μας! Άσυλληπτο φαίνεται κάτι τέτοιο. Πώς είναι δυνατόν σήμερα ό Ίησοῦς Χριστός νά μᾶς ἐπισκεφθεῖ στο σπίτι μας; Ὑπάρχει μιὰ τέτοια δυνατότητα νά ἀκούσουμε κι ἐμεῖς, ὅπως ὁ Ζακχαῖος, τὸ «**σήμερον ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι**»; (Λουκᾶ 19' 5).

Οἱ ἐπισκέψεις τοῦ Κυρίου εἶναι μιὰ πραγματικότητα. Γίνονται ὅταν κανεὶς δὲν τὶς περιμένει καὶ μὲ τρόπο πού δὲν τὸν φαντάζεται. Ἐκπλήσσουν ἀπὸ τὰ θαυμαστὰ δῶρα πού φέρουν. Περίμενε ὁ Ζακχαῖος μιὰ τέτοια ἐπίσκεψη στο σπίτι του; Ἀπλῶς «**ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν**». Καὶ ξαφνικὰ τοῦ τὸ ζητάει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος νά μείνει καὶ νά φιλοξενηθεῖ κοντά του.

Περίμενε ἡ Σαμαρείτιδα, ὅταν πήγαινε νά ἀντλήσει νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ, ὅτι θὰ δεχθεῖ μιὰ τόσο θαυμαστὴ ἐπίσκεψη πού θὰ ἄλλαζε ριζικὰ τὴ ζωὴ της; Περίμενε ὁ Σαῦλος, ὅταν ξεκινούσε μὲ φονικὲς διαθέσεις, πὼς ἐκεῖ στο δρόμο τῆς Δαμασκοῦ θὰ ἀντηχοῦσε τὸ προσκλητήριο τοῦ οὐρανοῦ πού θὰ τὸν μετέβαλε σὲ Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν; Καὶ ἀργότερα οὔτε ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος οὔτε ἡ μητέρα του ἡ Μόνικα μπορούσαν νά φαντασθοῦν, πὼς ὁ υἱὸς τῆς ἁμαρτίας θὰ δεχόταν ἀναπάντεχα μέσα σ' ἓνα κῆπο, τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Κυρίου, πού θὰ τὸν μετέβαλε ἀπὸ δούλο τῶν παθῶν σὲ τέκνο τῆς χάριτος.

Οἱ ἐπισκέψεις αὐτὲς δὲν ἀνήκουν στο παρελθόν. Ἀποτελοῦν ἓνα διαρκὲς παρόν. Καὶ σήμερα ὁ Χριστὸς κρούει τὴ θύρα τῆς ψυχῆς μας καὶ περιμένει ὑπομονητικὰ νά τοῦ ἀνοίξουμε. Καὶ ἔρχεται μὲ ποικίλους τρόπους. Καὶ κάνει αἰσθητὴ τὴν παρουσία Του μὲ θαυμαστὲς μεταστροφές, ὥστε καὶ τώρα νά ἐπαναλαμβάνεται τὸ «**σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο**» (Λουκᾶ 19' 9).

Οἱ ἐπισκέψεις τῆς ἀγάπης Του τότε εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα: «**τυφλοὶ νά ἀναβλέπουν καὶ**

χωλοὶ νά περιπατοῦν, λεπροὶ νά καθαρίζονται καὶ κωφοὶ νά ἀνακτοῦν τὴν ἀκοή τους, νεκροὶ νά ἐγείρονται» (Ματθ. 11' 5) καὶ τόσα ἄλλα θαύματα νά πραγματοποιοῦνται. Ἀλλὰ καὶ σήμερα δὲν λείπουν τέτοια θαύματα, μάλιστα, ὅπως τονίζουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμα ἀνώτερα. Εἶναι τὰ θαύματα τῆς ἐπισκέψεως τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού συγκλονίζουν ἁμαρτωλὲς ψυχὲς καὶ τὶς ὁδηγοῦν σὲ μετάνοια.

Δὲν εἶναι θαῦμα, ὅταν ἓνας τύραννος μέσα στο σπίτι ξαφνικὰ γίνεται ἀρνάκι; Ὅταν ἓνας μέθυσος ἀλλάζει ζωὴ καὶ γίνεται νηφάλιος καὶ σώφρων; Ἐνας τέτοιος ἔλεγε: «**Ὁ Χριστὸς στήν**

Κανὰ μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Σὲ μένα ἡ ἐπίσκεψή Του μετέβαλε τὸ κρασί σὲ ἐπιπλα. Ἀπὸ τότε πού ἔπαυσα νά μεθάω ὅλα τὰ χρήματα πηγαίνουν στο σπίτι». Εἶχε δεχθεῖ καὶ αὐτὸς τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ἰησοῦ.

Μπροστὰ σὲ μιὰ νεκρανάσταση ὁ κόσμος στέκεται μὲ θαυμασμό. Ἀλλὰ οἱ νεκραναστάσεις δὲν σταμάτησαν στο γιὸ τῆς χήρας τῆς Ναῖν, τῆς κόρης τοῦ Ἰαεῖρου,

τοῦ Λαζάρου. Συνεχίζονται καὶ στήν ἐποχὴ μας. Καὶ σήμερα ὁ Χριστὸς πραγματοποιεῖ ψυχικὲς νεκραναστάσεις. «**Νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε**» (Λουκᾶ 11' 24) εἶχε πεῖ ὁ Κύριος γιὰ τὸν ἄσωτο υἱὸ ἀπὸ τὴ στιγμή πού μετανόησε καὶ γύρισε στο σπίτι τοῦ Πατέρα. Νεκρὸς ἦταν καὶ ξαναζεῖ σήμερα ὁ κάθε ἁμαρτωλός, ὅταν τὸν ἐπισκέπτεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ παύει νά δουλεύει στὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας καὶ ξαναβρίσκει τὴν πνευματικὴ του ἐλευθερία. Αὐτὸς πού μέχρι χθὲς ἦταν ἀσυγκίνητος στὰ δάκρυα τῆς μητέρας, στὶς συμβουλὲς τοῦ πατέρα, στὶς παρακλήσεις τῆς συζύγου, στὰ ἀναφιλητὰ τῶν παιδιῶν, ξαφνικὰ γίνεται εὐαίσθητος γιὰ τὴν οἰκογένειά του καὶ ξαναρχίζει μιὰ καινούργια ζωὴ.

Ἡ ἐπίσκεψη ἓνός αγαπημένου, εἶπαμε, εἶναι ἀφορμὴ χαρᾶς. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Ἀγαπητοῦ, τοῦ Κυρίου μας, εἶναι πηγὴ ἀπερίγραπτης χαρᾶς, νέας ζωῆς. Ἀρκεῖ νά εἴμαστε πάντα ἔτοιμοι νά τὸν ὑποδεχοῦμε, ὅπως τοῦ ἀξίζει.

Ἱεραπόστολοι τῶν Σλάβων

Μία μεγάλη ἐπέτειος, πού δὲν πρέπει νὰ περάσει ἀπαρατήρητη ἰδιαίτερα ἀπὸ τοὺς ὀρθόδοξους Ἕλληνες. Ἐχουν συμπληρωθεῖ 1.150 χρόνια ἀπὸ τότε, πού οἱ δύο φλογεροὶ Θεσσαλονικεῖς ἱεραπόστολοι ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος πέταξαν μὲ τὰ φτερὰ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ζήλου πρὸς Βορρᾶν, γιὰ νὰ φέρουν τὸν Χριστιανισμό καὶ τὸν πολιτισμὸ στοὺς Σλάβους.

Ἀλλὰ ποιοὶ ἦταν αὐτοὶ οἱ Ἀπόστολοι τῶν Σλάβων; Σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες τῶν ἱστορικῶν, ὑπῆρξαν ἄνδρες ἀπὸ τοὺς σοφώτερους τῆς ἐποχῆς τους. Στὴν Κωνσταντινούπολη πῆραν ἀνώτερη μόρφωση. Ὁ Κωνσταντῖνος (κατόπιν Κύριλλος) σπούδασε κοντὰ στὸν Μέγα Φώτιο καὶ τὸν Λέοντα τὸν Μαθηματικὸ φιλοσοφία καὶ Ὀμπρο, διαλεκτικὴ καὶ ρητορικὴ, γεωμετρία καὶ ἀριθμητικὴ, ἀστρονομία καὶ μουσικὴ. Στὴ συνέχεια κλημάτισε Γραμματέας καὶ Βιβλιοθηκᾶριος τοῦ Πατριαρχείου καὶ καθηγητὴς Φιλοσοφίας. Ὁ Μεθόδιος ἐξ' ἄλλου κλημάτισε διοικητὴς ἐπαρχίας. Οἱ δύο αὐτοὶ διακεκριμένοι σοφοὶ καὶ ἀξιοματοῦχοι ἔγιναν ἱερομόναχοι καὶ ἀφιερώθηκαν στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο. Τὴ μόρφωσή τους τὴν ἔθεσαν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Εὐαγγελίου. Προτοῦ τοὺς συναντήσουμε μεταξὺ τῶν Σλάβων, βρίσκουμε τὸν Κύριλλο ἐπίσημο ἀπεσταλμένο στὴν αὐτὴ τῶν Ἀράβων, ὅπου διεξάγει θεολογικὲς συζητήσεις μὲ μεγάλη διαλεκτικὴ δεινότητα. Κατόπιν καὶ οἱ δύο πηγαίνουν στοὺς Χαζάρους τῆς Χερσῶνος, οἱ ὅποιοι εἶχαν ζητήσει ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη κήρυκες τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καὶ ἐδῶ ἔκαναν ἐπιτυχεῖς θεολογικὲς συζητήσεις καὶ ὁμιλίες ἐνώπιον τοῦ Χαγάνου καὶ βάπτισαν πολλούς.

Μετὰ 2-3 χρόνια ὁ ἡγεμόνας τῆς Μοραβίας Ρασισλάβος ζήτησε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Μιχαὴλ τὸν Γ' νὰ τοῦ στείλει διδάσκαλο, πού νὰ γνωρίζει τὴν σλαβικὴ, γιὰ νὰ ὀδηγήσει τοὺς κατοίκους στὴ χριστιανικὴ πίστη καὶ νὰ μεταφράσει τὴν Ἁγία Γραφή στὴ γλῶσσα τους.

Ὁ Μιχαὴλ δέχθηκε εὐχαρίστως τὴν πρόσκληση αὐτὴ καὶ σκέφθηκε νὰ στείλει τοὺς φημισμένους γιὰ τὴ σοφία τους καὶ τὸν ἱεραποστολικὸ τους ζῆλο ἀδελφούς.

Τὸ ἔργο τοῦ Κυρίλλου καὶ τοῦ Μεθοδίου στοὺς Σλάβους τῆς Μοραβίας δὲν ὑπῆρξε καθόλου εὐκολο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄγνοια καὶ τὴ δεισιδαιμονία πού εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν, ἔπρεπε νὰ ἀντεπεξέλθουν καὶ ἐνάντια σὲ ποικίλα ἐμπόδια καὶ πειρασμούς. Ἐν τούτοις, ὀπλισμένοι μὲ ἀκαταπόνητο ζῆλο, ἀνέπτυξαν τεράστια δραστηριότητα, τόσο στὸ θρησκευτικὸ τομέα ὅσο καὶ στὸν ἐκπαιδευτικὸ καὶ κοινωνικὸ.

Πολὺ ὠραῖα περιγράφει τὸ πλουσιότατο αὐτὸ

περιεχόμενο τῆς ἱεραποστολικῆς ἐργασίας ὁ διδάσκημος Γάλλος Βυζαντινολόγος Ντὶλ. «*Εἰς ὄλους αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους λαούς, γράφει, τὸ Βυζάντιον δὲν ἔφερε μόνον τὴν θρησκείαν. Μαζὶ μὲ αὐτὴν τοὺς ἔφερε τὴν ιδέαν τοῦ κράτους, τὰς μορφὰς τῆς διοικήσεως, ἓν νέον δίκαιον, τὸ ὁποῖον νὰ ρυθμίζη τὰς κοινωνικὰς σχέσεις, τὴν ἐκπαίδευσιν, ἕως καὶ τὸ κυρίλλειον ἀλφάβητον, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἐγράφετο ἡ γλῶσσα των. Ἕλληνες διδάσκαλοι ἔρχονται νὰ διδάξουν εἰς τὰ σχολεῖα. Ἕλληνες ἱερεῖς ἐλειτούργουν εἰς τοὺς νέους ναοὺς, κατεσκευασμένους κατὰ τὸ σχέδιον τῶν βυζαντινῶν καὶ στολισμένους ἀπὸ βυζαντινοὺς καλλιτέχνους μὲ λαμπρὰ μωσαϊκά. Τὰ κύρια ἔργα τῆς βυζαντινῆς φιλολογίας μετεφράζονται μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν σλαβικὴν καὶ ἔδιδον πρότυπα, τὰ ὁποῖα προετοιμάζον τὴν γέννησιν ἐθνικῆς φιλολογίας... Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὅλα αὐτὰ τὰ βάρβαρα φῦλα ἐγίνοντο πραγματικοὶ λαοί... καὶ δι' ὅλην τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην τὸ Βυζάντιον ἦτο πράγματι ὁ μέγας παιδαγωγός, ὁ μέγας μύστης.*

Τόσο μεγάλο, τόσο σοφὸ, τόσο πολὺπλευρο ἦταν τὸ ἱεραποστολικὸ σχέδιο. Ἦταν ἀληθινὴ ἀναμόρφωση καὶ ἀναδημιουργία. Ὁ Μεθόδιος μὲ τὴν διοικητικὴ του πείρα καὶ ὁ Κύριλλος μὲ τὴ μεγάλη μόρφωσή του ἀναδείχθηκαν οἰκοδόμοι πολιτισμοῦ, οἱ ὅποιοι, μὲ βάση τὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση τῶν ψυχῶν, καλλιέργησαν καὶ τὰ γράμματα καὶ τὶς τέχνες. Ἐκεῖ ὅμως πού διαλάμπει περισσότερο ἢ φαεινότητα τῶν ἀπόψεων τους εἶναι τὸ ζήτημα τῆς γλῶσσας. Ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἤθελε ὅπωςδήποτε νὰ ἐπιβάλλει τὴ λατινικὴ γλῶσσα στοὺς ἐκχριστιανιζόμενους λαούς. Τουναντίον οἱ ἀπόστολοι τοῦ Βυζαντίου ἐπέμεναν στὴ χρησιμοποίησιν τῆς ἐθνικῆς του γλῶσσας σὲ κάθε ἐκχριστιανιζόμενο λαό. Γι' αὐτὸ ὁ Κύριλλος ἐπινόησε εἰδικὸ γιὰ τοὺς Σλάβους ἀλφάβητο, ἢ μετεξέλιξη τοῦ ὁποῖου ὀνομάσθηκε «Κυρίλλειο» πρὸς τιμὴν τοῦ Κυρίλλου καὶ στὸ ὁποῖο μετέφρασαν γιὰ χάρη τους τὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴ θεία Λειτουργία, ἴσως δὲ καὶ ἄλλα πατερικὰ ἔργα.

Σὲ χρονικὸ διάστημα λιγότερο τῶν τεσσάρων ἐτῶν καὶ μέσα σὲ τεράστιες δυσκολίες κατόρθωσαν οἱ δύο φλογεροὶ Ἀπόστολοι νὰ ἀλλάξουν τὸ πρόσωπο τῆς μεγάλης σλαβικῆς χώρας. Ὅπως γράφει Γάλλος ἱστορικός, «*ἡ ἀποστολικὴ ἐργασία των εἶναι μοναδικὸ γεγονός εἰς τὴν ἱστορίαν*». Δεῖχνει ποῖα θαύματα μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσει ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἀφιέρωση, ὅταν εἶναι συνδυασμένα μὲ τὴ μόρφωση καὶ τὴν προγραμματισμένη ἐργασία. Δίκαια λοιπὸν ὄχι μόνον ὁ σλαβικὸς λαός, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησία τοὺς τιμᾷ (11 Μαΐου) ὡς μεγάλους ἱεραποστόλους καὶ ἀληθινούς στρατιῶτες Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔλθων Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν

βασίλειαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδώρησατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσέκυλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσήθ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἔλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρῶτῃ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΜΑΪΟΥ

ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ιε' 43 - ιστ' 8
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. στ' 1-7

τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς

ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιῶις, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἄλλ' ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΥΤΡΩΤΗ ΤΗΣ

«Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη».

Κοντὰ στὸν τάφο τοῦ Κυρίου μᾶς παρουσιάζει τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο τὶς μυροφόρες ἐκεῖνες γυναῖκες ποὺ ἦλθαν νὰ ἀλείψουν μὲ μῦρα τὸ ἅγιο σῶμα Του. Πρὸς τιμὴ τους ἡ Ἐκκλησία τοὺς χάρισε τὴ δευτέρη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα. Καὶ τοὺς ἀξίζει αὐτὴ ἡ τιμὴ γιατί αὐτὲς πρῶτες ἔσπευσαν ἐκεῖ νὰ ἐκδηλώσουν τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματά τους πρὸς τὸν Χριστό. Καὶ ἀκόμη νὰ δεχθοῦν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀγγέλου τὸ πρῶτο μῆνυμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Καὶ ἡ τιμὴ αὐτὴ μεταδίδεται σ' ὅλες τὶς γυναῖκες. Αὐτὸ σημαίνει πῶς ἡ κάθε γυναῖκα καλεῖται νὰ προσέξει τὴ

ΜΕΓΑΛΗ ΑΥΤΗ ΤΙΜΗ

Ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου μὲ τὴ διδασκαλίαν του καὶ τὴ ζωὴν του ἀνέβασε τὴν γυναῖκα σὲ ὕψος δυσθεώρητο. Ἡ Καινὴ Διαθήκη σὲ πολλὰ σημεῖα μᾶς παρουσιάζει αὐτὴ τὴν δόξα καὶ τὴν τιμὴν ποὺ ὁ Χριστιανισμὸς πρόσφερε στὴν γυναῖκα. Κατ' ἀρχὰς τὰ εὐαγγέλια μᾶς ἐμφανίζουν τὸν Κύριον νὰ συνοδεύεται σὲ πολλὰ μέρη κατὰ τὴν ἐπίγειαν ζωὴν του ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του καὶ ἀπὸ ὀμιλοῦσας γυναίκων. Αὐτὲς ἀκολουθοῦσαν τὸν Χριστό, γιατί ἤθελαν νὰ τὸν ὑπηρετήσουν καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴ συντήρησιν τῆς δικῆς του καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἔτσι βλέπουμε ὅχι μόνον κοντὰ στὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ νὰ βρίσκονται οἱ εὐσεβεῖς αὐτὲς ψυχές, ἀλλὰ καὶ στὸ μνημεῖο γιὰ νὰ γίνουν οἱ ἀπόστολοι στοὺς Ἀποστόλους. Μόνον ὅσοι γνωρίζουν πόση περιφρόνησιν εἶχαν στὶς γυναῖκες οἱ προχριστιανικοὶ λαοὶμποροῦν νὰ κατανοήσουν τί τιμὴ τοὺς ἔκανε ὁ ἀναστημένος Κύριος. Μὲ πόση στοργὴ καὶ ἀγάπην τὶς περιβάλλει. Τὶς ἀνεβάζει σὲ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ τοὺς ἀναθέτει φροντίδες καὶ εὐθύνες ποὺ τὶς ἐξισώνουν μὲ τὸν ἄνδρα. «**Οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ**» θὰ γράψῃ σὲ λίγο ὁ Παῦλος. Ἔτσι παρελαύνουν ὀνόματα γυναικῶν ποὺ εἶναι μεγάλες καὶ ὑποδειγματικὲς προσωπικότητες. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς μυροφόρες ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῆς Ταβιθά, τῆς Λυδίας, τῆς Πρίσκιλλας, τῆς Εὐνίκης, τῆς Λωίδας καὶ τῶν ἄλλων ποὺ μνημονεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἀκόμη ἔχουμε καὶ τὶς ἀγωνίστριες, ὅπως ἡ Θέκλα καὶ τὶς διακόνισσες, ὅπως ἡ Φοίβη καὶ τὶς μάρτυρες ὅπως ἡ Περπέτουα καὶ τὶς ἅγιες ὅπως ἡ

Αἰκατερίνη. Ἐπάνω ἀπὸ ὅλες ὁμως στέκει ἡ μορφή τῆς Παρθένου Μαρίας. Ὅταν σκεφθεῖ κανεὶς ὅτι ἡ Παναγία, ἔγινε ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ γι' αὐτὸ εἶναι καὶ τῶν οὐρανῶν ἡ πλατυτέρα καὶ τῶν Χερουβείμ τιμιωτέρα, τότε δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συμφωνήσει πῶς ἡ γυναῖκα βρίσκει τὸ δρόμον καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς μόνου

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ

Πρέπει νὰ τονίσουμε τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια, γιατί τόλμησαν πολλοὶ καὶ παλαιότερα καὶ σήμερον νὰ ἰσχυρισθοῦν τὸ ἀντίθετον. Ὅτι δῆθεν αὐτοὶ ἀνεβάζουν τὴν γυναῖκα σὲ πῶς τιμητικὴ θέσιν. Καὶ ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ πετάξῃ τὰ δεσμὰ καὶ τοὺς περιορισμοὺς τῆς χριστιανικῆς ἀλήθειας καὶ νὰ ζήσει μιὰ ἐλεύθερον ζωὴν, ἔξω ἀπὸ σκῆματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Τὰ κηρύγματα αὐτὰ, ὅσο καὶ ἂν φαίνονται ἑλκυστικά, κρύβουν μέσα τους τὰ σπέρματα τῆς φθορᾶς καὶ τῆς καταπτώσεως τῆς γυναικείας ψυχῆς. Μιὰ γυναῖκα ποὺ ἀκολουθεῖ τὶς θεωρίες τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῆς ἀσεβείας θὰ καταντήσει δούλην τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῆς τοξικομανίας ὅπως παρουσιάζει τόσες καὶ τόσες ἡ ἐποχὴ μας. Καὶ ἀκόμη ἐκείνη ποὺ ξεγελιέται μὲ τὰ ξέφρενα γλέντια καὶ τὴν ἀχαλίνωτην κοσμικὴν ζωὴν, ποὺ τρέχει συνεχῶς γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ ἀπύθμενον κενὸν τῆς ψυχῆς της, δὲν κερδίζει ἀλλὰ χάνει, δὲν ἐλευθερώνεται ἀλλὰ ὑποδουλώνεται.

Μόνον ὁ Χριστὸς ποὺ ἐξαγόρασε μὲ τὸ τίμιον Αἷμα του καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν, τῆς δείχνει τὸ σωστὸ καὶ τιμημένον δρόμον. Ἀκόμη καὶ ὅταν μιλάει περὶ ὑποταγῆς στὸν ἄνδρα, ὁ Παῦλος, προσθέτει μιὰ μεγαλειώδη φράσιν «**ὡς τῷ Κυρίῳ**». Δηλαδὴ μιὰ ὑποταγὴ ποὺ παίρνει ἱερὴ καὶ πνευματικὴ ὄψιν. Δὲν ἐξουθενώνεται καὶ δὲν καταστρέφεται. Γιατὶ τόσο ὁ ἄνδρας ὅσο καὶ ἡ γυναῖκα ἔχουν ἕνα κοινὸν Κύριον ποὺ ὀφείλουν καὶ οἱ δύο νὰ ὑποτάσσονται.

Μέσα λοιπὸν στὸν Χριστιανισμὸν ἡ γυναῖκα βρίσκει τὴν πραγματικὴν θέσιν καὶ ἀποστολὴν της. Γι' αὐτὸ πῶς πολὺ εἶναι ἀνάγκη νὰ αὐξάνει τὴν πίστην καὶ τὴν ἀγάπην της πρὸς τὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ πῶς πολὺ νὰ φροντίζει νὰ μιμῆται καὶ ἀντιγράφει τὰ ἅγια καὶ δοξαζόμενα παραδείγματα τῶν μεγάλων ἐκείνων γυναικῶν, ὅπως εἶναι οἱ μυροφόρες τοῦ εὐαγγελίου.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῆ προβατικῆς κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ

Βηθεσδά, πέντε στοᾶς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἔταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ὡς δήποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῆ τὸ ὕδωρ, βάλη με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΪΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ε' 1-15
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. θ' 32-40

Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ πε-

ριεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἐξεστὶ σοὶ ἄραι τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὕρισκε αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοι τι γένηται. Ἀπήληθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

Η ΒΗΘΕΣΔΑ

«Ἔστι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῆ προβατικῆς κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά»

Κοντὰ στὴ σημερινὴ πύλη τοῦ ἁγίου Στεφάνου ὑπῆρχε ἡ προβατικὴ πύλη. Τὸ ὄνομά της τὸ ἔλαβε ἐπειδὴ ἀπ' αὐτὴν περνοῦσαν τὰ πρόβατα ποὺ προωρίζοντο γιὰ τὶς θυσιῆς στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων. Δίπλα σ' αὐτὴ τὴν πύλη ἦταν μιὰ δεξαμενὴ ποὺ εἶχε τὸ ὄνομα «**προβατικὴ κολυμβήθρα**». Τὴν ὀνομάζαν ὁμοῦ καὶ Βηθεσδά, ποὺ σημαίνει οἶκος ἐλέους. Ὁ τόπος αὐτὸς τοῦ πόνου καὶ τῶν θαυμάτων ἦταν καὶ ἕνας τόπος ποὺ προεικονίζε μιὰ μεγάλη πραγματικότητα.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ

Ἡ Βηθεσδά ἦταν ἕνα σύμβολο τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς λυτρώσεως καὶ σωτηρίας μας. Ἔτσι τὸ βλέπουν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Τί συνέβαινε ἐκεῖ; Μᾶς τὸ διηγεῖται ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς σήμερα. Στὶς πέντε στοᾶς της εἶχε μαζευτεῖ «**πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων**». Τυφλοὶ, κουτσοί, ἄνθρωποι μὲ ἀκίνητο καὶ ξερὸ κάποιον μέλος τοῦ σώματός τους καὶ ἄλλοι μὲ πολλὰ καὶ διάφορα ἀρρώστια. Ὅλοι αὐτοὶ περίμεναν τὴ στιγμή τοῦ θαύματος. Ἄγγελος Κυρίου Παντοκράτορος, κατέβαινε στὴν δεξαμενὴ ἐξ οὐρανοῦ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καὶ ἐτάρασσε τὸ νερὸ. Ὁ πρῶτος ποὺ ἔμπαινε μετὰ τὴν ταραχὴ τοῦ νεροῦ, ἐθεραπεύετο ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἀρρώστια καὶ ἂν ὑπέφερε. Καὶ δὲν ἦταν αὐτὸ μικρὸ πράγμα. Νὰ εἶσαι λεπρός, δηλαδὴ γεμάτος ἀπὸ πληγὰς καὶ σὲ μιὰ στιγμή νὰ ἀνακτᾷς τὴν ὑγεία σου. Νὰ εἶσαι κουτσός, τυφλός, καὶ ἀμέσως νὰ περπατᾷς καὶ νὰ βλέπεις. Ὅποιος εἶχε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι παρὼν σὲ ἕνα τέτοιο θαῦμα, ἀσφαλῶς θὰ καταλαμβάνετο ἀπὸ ἱερὸ ρίγος καὶ συγκίνηση. Δοξολογίες καὶ ὕμνοι εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ὑψίστον θὰ δονοῦσαν τὴν ἀτμόσφαιρα. Δάκρυα θὰ ἔτρεχαν στὰ πρόσωπα ὄλων καὶ ἕνα ἱερὸ δέος θὰ ἐνιωθάν ἐμπρὸς στὰ θαυμάσια τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου. Μέσα ὅμως στὰ ἐξαιρετὰ αὐτὰ γεγονότα, ποὺ ἐλάβαιναν χώρα στὴ Βηθεσδά κρυβόταν μιὰ ἄλλη, ἀσυγκρίτως μεγαλύτερη πραγματικότητα. Ἡ προβατικὴ κολυμβήθρα ἦταν ἕνα σύμβολο τοῦ μεγάλου καὶ κοσμοσωτήριου μυστηρίου τῆς λυτρώσεώς μας.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς θέλησε νὰ δεῖ στὸ σύμβολο τῆς Βηθεσδά τὸ πρόσωπο τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, τὴν «**ἐκβασί**» τοῦ συμβόλου. Γράφει κάποιον «**καίροις, προβατικῆς, τῆς τοῦ Θεοῦ μητρὸς τὸ ἱερώτατον τέμενος. Χαίροις, προβατικῆς, τῆς βασιλίδος τὸ προγονικὸν καταγάγιον**». Ἡ Παρθένος «**οὐ λειτουργὸν δεξαμένη ἄγγελον**» ἀλλὰ τὸν «**τῆς μεγάλης βουλῆς**» ἄγγελον μᾶς ἀπάλλαξε «**τῆς συνεχούσης νόσου**». Δηλαδὴ ἡ Παναγία, ὁ οἶκος τοῦ ἐλέους καὶ τῆς εὐσπλαχνίας, δέχθηκε μέσα στὰ ἅγια σπλάχνα της ὄχι ἕνα ἄγγελο ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ μὲ τὸ θαῦμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, ὄχι ἕνας θεραπεύθηκε, ἀλλὰ ὅλη ἡ φύση. Ὅλο τὸ ἀνθρώπινο γένος ποὺ ἦταν ἀρρωστημένο καὶ πεσμένο, τὸ γιάτρεψε καὶ τὸ ἀνόρθωσε ὁ Κύριος. Ἔτσι ἡ ἀνθρωπότητα ὀλόκληρη ἀπὸ τὴν παραλυσία τῆς φθορᾶς σπκώθηκε καὶ σὰν ἐλάφι χαρούμενο «**ἀγαλλομένη ποδι**» ἔτρεξε στὸ χλοερὸ λιβάδι, τὸν Παράδεισο, ποὺ εἶχε «**νομή**» πολλὴ καὶ τροφὴ ἄριστη. Μὰ καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ μπορούμε νὰ ποῦμε εἶναι προτύπωσις ἡ κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδά. Τὰ μυστήρια τοῦ βαπτίσματος, τῆς μετανοίας καὶ ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, τῆς θείας κοινωνίας, εἶναι ἡ ὑπερφυσικὴ δεξαμενὴ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ προεικονίζεται ἐδῶ. Μὲ τὸ νερὸ τοῦ βαπτίσματος φεύγει ἡ παραλυσία τῆς προπατορικῆς ἀμαρτίας καὶ ἡ σκουριὰ τοῦ Ἀδάμ ἐξαφανίζεται. Μὲ τὴν ἐξομολόγησις καθαρίζεται ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὶς προσωπικὲς μας ἀμαρτίες. Μὲ τὴ θεία Κοινωνία ἐνδυσμάστε τὸν Χριστό, τὸν νέο Ἀδάμ.

Πόσο κακὸ κάνουν ὅσοι μένουν ἔξω ἀπὸ τὴν σωτήρια αὐτὴ κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ παραλυσία τῆς ἀμαρτίας τοὺς βασανίζει χρόνια ὀλόκληρα. Κι' ἐνῶ ὑπάρχει τὸ μέσο τῆς θεραπείας γιὰ ὅλες τὶς ψυχικὲς ἀρρώστιας καὶ ὄλων τοὺς ἀνθρώπους, ἐν τούτοις πολλοὶ προτιμοῦν νὰ μένουν μακριά. Εἶναι τρομερὸ τὸ φαινόμενο. Γι' αὐτοὺς δὲν ἰσχύει τὸ παράπονο τοῦ παραλυτικοῦ: «**Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα βάλη με εἰς τὴν κολυμβήθραν**». Ὁ Χριστὸς ὅμως ἤθελε νὰ σώσει ὄχι μόνον τὸν παραλυτικὸ τῆς Βηθεσδά, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀνάδοχοι καὶ νηπιοβαπτισμὸς

«Μπορεῖ ὁ πατέρας νὰ εἶναι καὶ νουνὸς τοῦ παιδιοῦ του; Ἀκόμη ὁ ἱερέας ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται καὶ ἀνάδοχος; Ἐπίσης θέλω νὰ μοῦ ἀπαντήσετε: Γιατί νὰ βαπτίζουμε τὰ μωρὰ ποὺ δὲν καταλαβαίνουν καὶ νὰ μὴν ἀφήνουμε τὸ βάπτισμα γιὰ ἀργότερα, ποὺ θὰ τὸ συνειδητοποιοῦν; ...»

Κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ ποῦμε, πὼς ὁ ἀνάδοχος (νουνὸς ἢ νουνά) εἶναι ἀρχαῖος θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἀναφέρεται ἤδη ἀπὸ τὸν 2ο αἰώνα. Τὸ ἔργο του δὲν εἶναι διακοσμητικό, ἀλλὰ οὐσιαστικό. Μάλιστα στοὺς πρώτους αἰῶνες, ποὺ ἐπικρατοῦσε τὸ βάπτισμα τῶν ἐνηλίκων, ὁ ἀνάδοχος ἀποτελοῦσε τὴν ἐγγύηση γιὰ τὸ ἠθικὸ ποιοτὸν καὶ τὶς εἰλικρινεῖς διαθέσεις τοῦ ὑποψηφίου γιὰ τὸ βάπτισμα. Ἡ εὐθύνη του ἦταν μεγάλη ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τοῦ βαπτιζόμενου. Ἀναλάμβανε ὁ ἀνάδοχος τὴν ὑποχρέωση γιὰ τὴν μελλοντικὴ πνευματικὴ πορεία τοῦ ἀναδεκτοῦ. Οἱ ἀνάδοχοι, ἐπειδὴ οἱ βαπτιζόμενοι ἦσαν μεγάλοι στὴν ἡλικία, ἔπρεπε νὰ εἶναι τοῦ ἴδιου φύλου μὲ τὸν βαπτιζόμενο, ἄνδρες γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ γυναῖκες γιὰ τὶς γυναῖκες. Σήμερα φυσικὰ δὲν ἰσχύει ἔνεκα τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ.

Γίνεται, λοιπόν, φανερὸ ὅτι ὁ ἀνάδοχος πρέπει νὰ εἶναι συνειδητὸς Χριστιανός. Νὰ γνωρίζει τὶς ἀλήθειες τῆς πίστεως καὶ νὰ ζεῖ συνεπῆ πνευματικὴ ζωὴ. Εἰδικὰ μὲ τὴν βάπτισμα τῶν νηπίων ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀναπληρώσουν τὴν φυσικὴ ἔλλειψη τῆς πίστεως. Καὶ ἀκόμη ἔχουν χρέος μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν χριστιανικὴ μόρφωση καὶ ἀγωγή τους.

Ἡ πνευματικὴ πατρότητα (ἢ μητρότητα) ποὺ δημιουργεῖται μὲ τὸ βάπτισμα ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις ἔχει καὶ γενικότερες συνέπειες. Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ποὺ προκύπτει εἶναι πολὺ μεγάλη. Δημιουργεῖ ἰσχυρότατο πνευματικὸ δεσμό, γι' αὐτὸ καὶ ἀπαγορεύεται ὁ γάμος μεταξὺ ἀναδόχου καὶ βαπτιστικῆς, ὅπως καὶ μεταξὺ νουνᾶς καὶ βαπτιστικοῦ. Ἡ ἀπαγόρευση αὐτὴ ἐπεκτείνεται καὶ σὲ συγγενικὰ πρόσωπα. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι οἱ ἀπαγορεύσεις αὐτὲς ἔχουν ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ πολὺ παλιά, τόσο ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανό, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν νῦν κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου.

Καὶ ἄς ἔλθουμε τώρα στὰ συγκεκριμένα ἐρωτήματα. Στὴν πρώτη Ἐκκλησία δὲν ἀπαγορευόταν οἱ γονεῖς νὰ γίνονται ἀνάδοχοι στὰ δικά τους παιδιά. Ἀργότερα ὁμως οἱ γονεῖς ἀποκλείστηκαν, μᾶλλον γιὰ νὰ ἀποφεύγεται ἡ σύγχυση μεταξὺ σαρκικῆς καὶ πνευματικῆς συγγένειας. Ὁ ἕγγαμος ἱερέας μπορεῖ νὰ βαπτίζει τὰ παιδιά του, ὄχι ὁμως καὶ

νὰ γίνεται ἀνάδοχός τους. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς συζύγους. Ἡ ἀπαγόρευση ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς αἵρετικούς, τοὺς σχισματικούς, αὐτοὺς ποὺ ἔχουν τελέσει μόνον πολιτικὸ γάμο ἢ ἔχουν καταδικαστεῖ γιὰ βαρῖα ἠθικὰ παραπτώματα. Ἀπαγορεύεται ἐπίσης τὸ ἔργο τοῦ ἀναδόχου στοὺς κληρικούς παντὸς βαθμοῦ ἱεροσύνης καὶ στοὺς μοναχοὺς. Ἡ ἀπαγόρευση ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά, ποὺ φυσικὰ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀναλάβουν τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀναδόχου. Ἄς προσθέσουμε ἐδῶ, ὅτι ὁ ἀνάδοχος πρέπει νὰ εἶναι ἕνας καὶ ὄχι πολλοί. Ὁμαδικὴ εὐθύνη ἀναδόχων εἶναι ἀγνωστὴ στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. **«Χρῶμεθα ἐνὶ ἀναδόχῳ»** ἀποφαίνεται ἡ Ὁμολογία τοῦ Κριτόπουλου.

Ὡς πρὸς τὸν νηπιοβαπτισμὸ θὰ εἶχαμε νὰ παρατηρήσουμε τὰ ἑξῆς: Στοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες οἱ περισσότεροι, ποὺ γίνονταν Χριστιανοί, βαπτίζονταν σὲ μεγάλη ἡλικία. Στὸν τέταρτο μάλιστα αἰώνα πολλοὶ ἀνέβαλλαν τὸ βάπτισμα μέχρι τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς τους, γιὰ νὰ φύγουν τελειῶς καθαροί. Μὲ τὸν τρόπο ὁμως αὐτό, ὄχι μόνον ἔστεροῦντο μεγάλης πνευματικῆς τροφοδοσίας, ἀλλὰ διακινδύνευαν καὶ αὐτὴ τὴ σωτηρία τους, ἂν συνέβαινε αἰφνίδιος θάνατος.

Παράλληλα μὲ τὸ γεγονὸς αὐτὸ βαπτίσεις νηπίων παρατηροῦνται στὴν πρώτη Ἐκκλησία. Μερικοὶ διαβλέπουν βάπτισμα παιδιῶν καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης, στὶς περιπτώσεις ἐκεῖνες ποὺ ἀναφέρεται ὅτι βαπτίσθηκαν ὀλόκληρες οἰκογένειες. Ὁ ἅγιος Ἰουστίνος, ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυρας, ἔγραφε στὴν Α' Ἀπολογία του περὶ τὸ 148, ὅτι στὶς ἡμέρες του ὑπῆρχαν *«πολλοὶ νινες καὶ πολλοὶ ἐξῆκοντοῦται καὶ ἑβδομηκοντοῦται, οἱ ἐκ παίδων ἐμαθήτευσαν τῷ Χριστῷ»*. Ἡ πληροφορία αὐτὴ μᾶς φέρνει σχεδὸν στὰ μέσα τοῦ πρώτου αἰώνα. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος τὸ 176 σημείωνε ὅτι *«Ὁ Χριστὸς ἦλθεν ἵνα πάντα σώσῃ, βρέφη καὶ νήπια καὶ παιδιά καὶ νεανίσκους καὶ πρεσβύτες, πάντας ἀληθῶς τοὺς δι' ἑαυτοῦ ἀναγεννηθέντας εἰς Θεόν»*. Ὁ Ὀριγένης παρατηρεῖ ὅτι τὰ παιδιά βαπτίζονται **«εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν»** ἀφοῦ *«οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ρύπου καὶ ἂν μία ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς»*. Ὁ ἴδιος διεπίστωσε ὅτι ὁ νηπιοβαπτισμὸς ἀποτελοῦσε ἀποστολικὴ παράδοση. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὑποστήριξε, ὅτι πρέπει καὶ τὰ νήπια νὰ τὰ βαπτίζουμε: *«Κρεῖσσον γὰρ ἀναισθήτως ἀγιασθῆναι ἢ ἀπελθεῖν ἀσφράγιστα καὶ ἀτέλεστα»*. Εἶναι προτιμότερο νὰ τὰ ἀγιάσουμε ἔστω καὶ ἂν δὲν τὸ ἀντιλαμβάνονται, παρὰ νὰ φύγουν ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτὴ ἀβάπτιστα, βεβαρυμένα μὲ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα. Στὶς κατακόμβες ἐπίσης βρίσκουμε ἐπιγραφὰς εἰς *«νεοφύτους»*, σὲ μόλις βαπτισθέντα μικρὰ παιδιά.

Δέν θα διαψευσθείς

Φοβερό πράγμα ή διάψευση τῶν ἐλπίδων. Σὲ παραλύει καὶ σὲ διαλύει. Γεμίζει τὴν ψυχὴ πίκρα καὶ ἀπογοήτευση. Ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες στιγμὲς στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι, πράγματι, τραγικὴ ἡ στιγμὴ νὰ ἐπαναλαμβάνεις, ὅπως ἄλλοτε οἱ δύο μαθηταὶ στὴν πορεία τους πρὸς Ἐμμαούς, τὰ θλιβερὰ ἐκεῖνα λόγια: **«Καὶ ἡμεῖς ἠλπίζομεν...»** Καὶ ἐμεῖς μέχρι χθὲς ἐλπίζαμε. Τώρα ὅμως πάσαμε νὰ ἐλπίζουμε. Οἱ προσδοκίες μας σβήσανε καὶ οἱ ἐλπίδες μας διαψεύστηκαν.

Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ τρομερό. Δὲν ὑπάρχουν πιὰ ἄλλα περιθώρια καταφυγῆς καὶ ἐλπίδας, ὅταν αὐτὸς ποὺ σὲ διαψεύδει δὲν εἶναι ἕνας ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὁ Θεός! Ἀλλὰ διαψεύδει τὶς ἐλπίδες μας καὶ ὁ Θεός; Μὰ ὁ Θεὸς εἶναι **«πιστός»**, δηλαδὴ ἀξιόπιστος καὶ οἱ ὑποσχέσεις του ὅλες ἀνεξαίρετως ἐκπληρώνονται.

Ἔτσι εἶναι. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἄνθρωπος δὲν μένει στὶς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ. Τὶς τροποποιεῖ, τὶς ἀλλάζει καὶ τὶς προσαρμόζει στὶς δικές του προσωπικὲς καὶ ὕλιστικὲς ἐπιθυμίες. Δὲν κοιτάζει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τὸ δικό του θέλημα θέλει νὰ γίνῃ.

Παράδειγμα οἱ Ἰουδαῖοι στὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου. Ὁ Χριστὸς εἶχε ἔλθει Αὐτρωτῆς καὶ Ἐλευθερωτῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν τυραννία τῆς ἁμαρτίας. Ἐκεῖνοι ὅμως τὸν περίμεναν σὰν κοσμικὸ ἄρχοντα, ποὺ θὰ τοὺς ἐλευθέρωνε ἀπὸ τὴ ρωμαϊκὴ δουλεία καὶ καταπίεση. Ἦταν ὁ Ἄρχοντας τῆς εἰρήνης, ὁ Μεσσίας, **«ὁ μέλλων λυτρωῖσθαι τὸν Ἰσραήλ»**, ὁ Ἰησοῦς, ποὺ **«θά σώσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»**. Ἐκεῖνοι τὸν ἤθελαν σὰν πολιτικὸ ἡγέτη, ποὺ θὰ καταργήσῃ τὴν κυριαρχία τῶν Ῥωμαίων καὶ θὰ παλινορθώσῃ τὸ κράτος τοῦ Ἰσραήλ.

Αὐτοὶ ζητοῦσαν νὰ λύσουν μόνο τὰ οικονομικὰ τους προβλήματα καὶ νὰ πραγματοποιήσουν τὰ φιλόδοξα σχέδιά τους. Καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἔδινε ἀπαντήσεις στὰ σπουδαιότερα, στὰ ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ τους ζητήματα. Αὐτοὶ ζητοῦσαν τὸν ἄρτο τῆς γῆς καὶ Ἐκεῖνος τοὺς πρόσφερε τὸν Ἄρτο τῆς ζωῆς. Περίμεναν μιὰ θεαματικὴ καὶ πομπώδη βασιλεία καὶ ὁ Χριστὸς τοὺς ἔλεγε ὅτι **«ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστίν»**.

Πῶς ὕστερα νὰ μὴ διαψευστοῦν; Ζητοῦσαν τὸν ἐντυπωσιασμό, τὸν θόρυβο, τὴν ὕλικὴ δύναμη, τὴν κοσμικὴ ἐξουσία καὶ ὁ Κύριος τοὺς παρουσίαζε τὴ βασιλεία του ταπεινὴ, ἀθόρυβη, ποὺ δὲν ἔρχεται **«μετὰ παρατηρήσεως»**, μὲ πομπὴ καὶ ἐξωτερικὴ λαμπρότητα. Ὅλες οἱ ἐμφάνσεις τοῦ Κυρίου καὶ ἡ διδασκαλία του δὲν ἔχουν καμιά σχέση μὲ τὸ ἐγκοσμιοκρατικὸ πνεῦμα καμιάς ἐποχῆς.

Ἐντύπωση κάνουν ὅλες οἱ εἰκόνες, ποὺ χρησιμοποιοῦν, γιὰ νὰ παρουσιάσῃ τὴ βασιλεία του. Καμιά σχέση μὲ τὴν πομπὴ καὶ τὴν ἐπίδειξη. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ **«ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ πύξῃσεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ**

οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ». Καὶ δευτέρη εἰκόνα μὲ τὸ ἴδιο μυστικὸ καὶ ἀθόρυβο περιεχόμενο: **«Ὅμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὄλον»** (Λουκ. 13' 19-21).

Ἄθόρυβο τὸ ξεκίνημα, θαυμαστὴ ὅμως ἡ ἀνάπτυξη. Τὸ ταπεινὸ παρὸν ὑπόσχεται ἕνα θριαμβευτικὸ μέλλον. Οἱ Ἰουδαῖοι περίμεναν νὰ ἐμφανισθεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μὲ ὄλο τὸ μεγαλεῖο τῆς καὶ τὴν κοσμικὴ δύναμή της. Πόσο ἔξω ὅμως ἔπεφταν! Ὁ σπόρος τοῦ σιναπιοῦ μικρὸς καὶ ἀσήμαντος πέφτει ἀθόρυβα στὴ γῆ. Περνάει πολὺς καιρὸς, γιὰ νὰ βλαστήει σιγά-σιγά καὶ νὰ ἀναπτυχθεῖ σὲ δένδρο μέγα. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὴ ζύμη. Μικρὴ ποσότητα, ποὺ ἐξαφανίζεται πρὸς στιγμὴ. Κρυμμένη ὅμως μέσα στὸ φύραμα τὸ ζυμώνει ἀθόρυβα.

Οἱ πνευματικὲς ζυμώσεις γίνονται ταπεινὰ καὶ ἀθόρυβα μέσα στὶς ψυχές. Οἱ ἠθικὲς μεταμορφώσεις δὲν γίνονται ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ μπεῖ μέσα στὴν καρδιά, νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὴν διαποτίσῃ καὶ τὴν ἀνακαινίσῃ μὲ τὴν ἀναπλαστικὴ δύναμή του. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, βασιλεία χαρᾶς, ἀγάπης, εἰρήνης, δικαιοσύνης, ἔρχεται τότε καὶ ἐγκαθίσταται στὶς δεκτικὲς ψυχές καὶ τὶς ἀλλάζει ριζικὰ. Ὅποιος περιμένει ἔτσι τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ποτε δὲν θὰ διαψευστεῖ. Γιατὶ ἡ βασικὴ προϋπόθεση τῆς πολιτογραφῆσεώς μας σ' αὐτὴ εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀλλαγὴ. **«Μετανοεῖτε»**, εἶχε διακηρύξῃ ὁ Κύριος, γιὰ νὰ δεχθεῖτε τὴν πνευματικὴ μου βασιλεία.

Χρειάζεται δηλαδὴ νὰ γίνῃ μιὰ ἀληθινὴ ἐσωτερικὴ ἐπανάσταση. Μιὰ ἐπανάσταση δύσκολη καὶ ὀδυνηρὴ, γιὰτὶ ἀντίπαλό της θὰ ἔχει ὄχι κάποιον ξένο ἢ κάποιον ἐχθρό, ἀλλὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μας. Αὐτὸ ποὺ ζηταίει ὁ Χριστὸς, ἐφόσον θέλουμε νὰ εἴμαστε πολῖτες δικοί του, εἶναι τὸ δόσιμο τὸ ὀλοκληρωτικὸ τοῦ ἑαυτοῦ μας, χωρὶς κρατούμενα. Νὰ εἴμαστε, δηλαδὴ, διατεθειμένοι γιὰ χάρη του νὰ ἀπαρνηθοῦμε τὸν ἁμαρτωλὸ κόσμον μας καὶ νὰ τεθοῦμε στὴ διάθεσή του, χωρὶς ἐπιφυλάξεις, ἔτοιμοι καὶ τὴ ζωὴ μας νὰ θυσιάσουμε γι' αὐτόν.

Καὶ ἐνῶ ἀπαρνοῦμαι τὸν ἑαυτὸ μου, γιὰ νὰ ὑπηρετήσω τὸν Θεό, οὐσιαστικὰ προσφέρω τὶς πιὸ μεγάλες ὑπηρεσίες στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μου. Διότι ἡ ἀπάρνησή μου αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλῃ πράξη πνευματικῆς ἐλευθερίας. Εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ποὺ γυρίζει, ὕστερα ἀπὸ ὀδυνηρὴ περιπλάνηση, στὸ ἀγαπημένο σπίτι τοῦ πατέρα. Ἐδῶ πιὰ δὲν ἔχουμε διάψευση, ἀλλὰ δικαίωση.

Αὐτὸ ποὺ ζηταίει ὁ Χριστὸς, ἐφόσον θέλουμε νὰ εἴμαστε πολῖτες δικοί του, εἶναι τὸ δόσιμο τὸ ὀλοκληρωτικὸ τοῦ ἑαυτοῦ μας, χωρὶς κρατούμενα.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ ὥρα ἦν ὥσει ἕκτη. Ἔρχεται γυνή ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις. Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἀντλήμα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρὶ. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΪΟΥ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ἔ' 5-42 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. ια' 19-30

οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκείνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφήκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι αὐτὸς ἐστίν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἦν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μὴ τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσαθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπειρῶν ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστίν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστίν ὁ σπειρῶν καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπρον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν ἡλιάν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

ΟΙ ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ

«Οὐκ ἔχω ἄνδρα».

Ἡ Σαμαρεῖτιδα πού ἦλθε στὸ πηγάδι γιὰ νὰ ἀντλήσει νερό, ἦταν μιὰ γυναίκα πού εἶχε παντρευθεῖ πέντε φορές. Ἰσως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες αὐτοὺς νὰ μὴ πέθαναν, ἀλλὰ νὰ διαζευχθῆκαν αὐτὴ τὴ γυναίκα. Αὐτὴ ἡ περίπτωση μᾶς δίνει τὴν ἀφορμὴ νὰ προσέξουμε τοὺς διαζευγμένους πού εἶναι πολλοὶ σήμερα. Τὸ δράμα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἶναι μεγάλο. Ὁ πόνος τους βαθύς. Μάλιστα ὅταν ὑπάρχουν παιδιὰ. Γι' αὐτὸ καὶ περισσότερο **ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**

Δὲν εἶναι μικρῆς σημασίας τὸ γεγονός ὅτι ἡ Σαμαρεῖτιδα θέτει θρησκευτικὰ ἐρωτήματα στὸν κουρασμένο ἀπὸ τὴν πεζοπορία Κύριο. Μόλις ἀντελήφθει ὅτι ὁ συνομιλητὴς τῆς ἦταν «προφήτης» τοῦ λέει: Σὲ παρακαλῶ διαφώτισέ με. Οἱ πατέρες μας ἐλάτρευαν τὸν Θεὸ σὲ τοῦτο ἐδῶ τὸ ὄρος, τὸ Γαριζίν. Σεῖς ὅμως οἱ Ἰουδαῖοι λέτε ὅτι στὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος πού πρέπει νὰ Τὸν λατρεύουμε. Ποιὸ εἶναι τὸ σωστό; Ἡ ἀπάντησις ἦταν: «**Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν**». Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πλασμένη γιὰ τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ μιὰ διαζευγμένη ψυχὴ πού ἔχει ταλαιπωρηθεῖ πολὺ ἀπὸ τὴν κακία τοῦ κόσμου ἀπασχολεῖται μὲ τὸ θέμα τοῦ Δικαιοκρίτου. Ὁ πόνος καὶ ἡ ἐσωτερικὴ θλίψη, πού αἰσθάνεται μέσα στὶς περιπέτειες αὐτῆς

τῆς ζωῆς τὴν κάνουν νὰ στραφεῖ πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. «**Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθη-μέν σου**», ψελλίζει. Ἀντιλαμβάνεται τὴν ματαιότητα καὶ τὴν ρευστότητα τῶν γήινων πραγμάτων. Καὶ γι' αὐτὸ μεγάλη βοήθεια μποροῦν νὰ προσφέρουν σ' αὐτὴ τὴν περίστασι, οἱ ἄλλοι, οἱ πιστοὶ καὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι. Πρὸ παντὸς ὅμως ὁ φωτισμένος καὶ συνετὸς πνευματικὸς καλεῖται νὰ δώσει τὸ παρὸν καὶ νὰ βοηθήσει τὴν ψυχὴ νὰ νιώσουν τὴν εὐθύνη τους καὶ νὰ βροῦν τὸν δρόμο τὸν σωστό. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι, ἀπὸ τὸν Χριστιανὸ δικηγόρο μέχρι τὸν πιστὸ δικαστικὸ καὶ τὸν εὐσυνείδητο γείτονα καὶ τὸν εὐλαβῆ συγγενή, μποροῦν καὶ πρέπει νὰ βοηθήσουν τὴν δυὸ τραυματισμένες ψυχὴς πού ἔφθασαν στὸ σημεῖο νὰ γκρεμίσουν τὴ φωλιά τους. Ἡ στοργὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πάντα συγκινεῖ. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι εἰλικρινὲς καὶ χωρὶς καμιά ἰδιοτέλεια.

Ἄς βοηθήσουμε λοιπὸν πρὶν ὁ πονηρὸς βάλεῖ φωτιὰ στὸ σπίτι καὶ πυρπολήσει τὴν ψυχὴν. Ἄς τρέξουμε ὅμως καὶ μετὰ γιὰ νὰ διασώσουμε τὴν ἐνόπτη τῆς οἰκογένειας. Ἀκόμη ἂς μὴ σταθοῦμε μακριὰ καὶ τότε πού τὰ πράγματα εἶναι πολὺ θλιβερά. Τὰ δακρυσμένα μάτια καὶ οἱ πολυβασανισμένες ψυχὴς τῶν κλονισμένων οικογενειῶν ἔχουν ἀνάγκη τῆς προσευχῆς μας, τῆς ἀγάπης μας, τῆς συμπαραστάσεώς μας.

Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ραββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὄταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν ἐπτυσσε χυμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπήλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημενος καὶ προσαιτῶν; Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς ἀνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸς ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέ μοι· ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκε μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνίψαμην, καὶ βλέπω. Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρά τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΪΟΥ ΤΥΦΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. θ' 1-38 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. δ' 6-15

ἐστὶν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ

υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστίν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ᾧν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἥδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλὸν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἢ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρά Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεῦσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· πιστεῦω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΑΣ

«Εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς».

Ὁ τυφλὸς τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου μᾶς δίνει ἀφορμὴν νὰ μιλήσουμε γιὰ κάτι ἄλλα μάτια, πού εἶναι πολυτιμότερα καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ τοῦ σώματος. Αὐτὰ εἶναι τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας.

ΠΩΣ ΤΥΦΛΩΝΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΟΙ

Τὰ μάτια τοῦ σημερινοῦ τυφλοῦ δὲν εἶδαν ποτὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν «**τυφλὸς ἐκ γενετῆς**». Ὑπάρχουν ὅμως καὶ τυφλοὶ ἀπὸ ἄλλες αἰτίες. Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι τὰ μάτια τοῦ σώματος, πολλὲς φορές ἀρρωσταίνουν ἀπὸ ἀφορμὲς πολὺ ἀσήμαντες, ὅπως εἶναι ἡ σκόνη. Αὐτὴ προκαλεῖ ἀφθονες μολύνσεις. Ἄν αὐτὸ συμβαίνει στὰ μάτια τοῦ σώματος, παρόμοια γίνονται καὶ στὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Τὰ ἐσωτερικά μας μάτια πολὺ τὰ ἐπηρεάζει ἡ σκόνη τοῦ δρόμου τῆς ἁμαρτίας. Ἐρχεται καὶ κάθεται στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας. Καὶ ὁ τρομερὸς αὐτὸς ἐπιδρομέας ἀρχίζει νὰ μᾶς κατατρῶει πνευματικά, νὰ μᾶς θαμπώνει, νὰ μᾶς καταστρέφει τὴν πνευματικὴ εὐαισθησία καὶ νὰ δημιουργεῖ πνευματικὸ σκοτάδι γύρω μας. Τότε δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς πράγματα πού εἶναι ὀλοφάνερα καὶ πιὸ λαμπερὰ κι ἀπὸ τὸν ἥλιο. Παράδειγμα ζωηρὸ οἱ Φαρισαῖοι τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου. Εἶδαν τὸν «**ἐκ γενετῆς τυφλόν**» μὲ ἀνοικτὰ μάτια. Τοὺς εἶπε καὶ διαβεβαίωσε ὅτι ὁ Κύριος τὸν ἐθεράπευσε. Καὶ ὅμως αὐτοὶ ἐπιμένουν νὰ ἀρνούνταν τὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου. Γιατί; Ἀπλούστατα γιατί εἶναι τυφλοὶ στὴν ψυχὴ, εἶναι ἄπιστοι, εἶναι ἁμαρτωλοὶ. Πῶς ἔφθασαν σ' αὐτὸ τὸ κατάντημα, νὰ τυφλωθοῦν τόσο; Ὅπως φθάνουμε καὶ ἐμεῖς πολλὲς

φορές. Ἀφήνουμε τὴ σκόνη τῆς ἁμαρτίας νὰ ἐπικάθεται στὴν ψυχὴ μας. Λέμε: δὲν ἔχει μεγάλη σημασία καὶ λίγη ἁμαρτία πότε-πότε. Ἐτσι σὰν τὴν πέτρα ἀρχίζουμε νὰ καταρακυλᾶμε. Τὰ ὑπόλοιπα ἔρχονται χωρὶς ἀργοπορία.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΘΕΙΤΕ ΤΟΝ ΓΙΑΤΡΟ ΣΑΣ

Αὐτὸ θὰ σᾶς πεῖ ἕνας λογικὸς ἄνθρωπος, ὅταν τοῦ παραπονεθεῖτε γιὰ τὴν ὑγεία σας ἢ γιὰ τὰ μάτια σας εἰδικότερα. Ἡ καταφυγὴ στὸν γιατρὸ δὲν εἶναι πολυτέλεια, ἀλλὰ ἀνάγκη. Τὸ ἴδιο θὰ λέγαμε καὶ πολὺ περισσότερο γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀρρώστια τῶν ματιῶν τῆς ψυχῆς. Ὑπάρχει ἕνας μοναδικὸς καὶ ἀνυπέρβλητος γιατρὸς πού ἤλθε στὸν κόσμον μᾶς ἀκριβῶς γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ «**ἀνοίξει ὀφθαλμούς τυφλῶν**». Εἶναι ὁ Κύριος Ἰησοῦς. Πονεῖ πού βλέπει τὴν τύφλωσή μας. Κρατεῖ στὰ χέρια του τὸ «**κολλύριο**» γιὰ νὰ χρίσουν τὰ μάτια τους, ὅσοι θέλουν νὰ ἀναβλέψουν. Ἰσχυροποιεῖ τὴν θέληση τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ βλέπει ὅσα πρέπει καὶ νὰ ἀποστρέφεται τὴν ματαιότητα. Μαλακώνει τὴν καρδιά γιὰ νὰ ἀποδέχεται ἐσωτερικὰ καὶ νὰ οἰκειοποιεῖται τὴν ἀλήθεια. Ὁδηγεῖ τοὺς πρώην πνευματικὰ τυφλοὺς σὲ δρόμους ὠραίους πού δὲν γνώρισαν καὶ σὲ μονοπάτια πού δὲν εἶχαν μάθει ποτὲ (Ἠσ. μβ' 16). Δὲν τοὺς ἐγκαταλείπει ποτέ, τοὺς σοφίζει, τοὺς καθαρίζει, τοὺς ἐξαγιάζει. Ἄς τὸν πλησιάσουμε κι ἐμεῖς. Ἄς ἀκολουθήσουμε «**τὸ ἀληθινὸν φῶς, τὸ φωτίζον καὶ ἀγιάζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον**» γιὰ νὰ βαδίζουμε ἀσφαλῶς τὰ δύσκολα καὶ ἐπικίνδυνα μονοπάτια τῆς παρουσίας ζωῆς.

Ἡ σωτηρία διὰ τοῦ πλησίον

Δέν ἀποτελεῖ ὑπερβολὴ νὰ ἰσχυρισθοῦμε, πὼς ἡ ἀδιαφορία εἶναι σήμερα ἀπὸ τὶς πιδ ὑπουργοὺς ἀρρώστιες, πὺ μαστίζουσι τὴν ἐποχὴ μας. Ἐπενεργεῖ σὰν ναρκωτικὸ στὸν κοινωνικὸ ὀργανισμὸ καὶ τὸν τοξινώνει.

Γι' αὐτὸ καὶ μερικὰ περιστατικά, ἔξω ἀπὸ τὸν κανὸνα αὐτὸ τῆς ἀδιαφορίας, προκαλοῦν ἰδιαιτέρη ἱκανοποίησι. Ἀνταπόκρισι ἀπὸ τὸ Λονδίνο ἀνέφερε:

«Ὁ 19ετῆς διαρρήκτης καὶ ἐπίδοξος βιαστής Τζὼν Μῶμ, ἀνεργος καὶ τοξικομανῆς, συνελήφθη προτοῦ προλάβει νὰ ἐκτελέσει τὰ σχέδιά του, στὸ διαμέρισμα 20ετοῦς δακτυλογράφου, στὸ Δυτικὸ Λονδίνο, ὅταν μιὰ γειτόνισσα ἄκουσε τὴ μοναδικὴ κραυγὴ τῆς νέας καὶ ἀντὶ νὰ ἀδιαφορήσει κάλεσε τὴν Αστυνομία. Τὸ δικαστήριον πὺ καταδίκασε τὸν Μῶμ σὲ φυλάκιση τεσεεράμιση ἐτῶν, συνεχάρει τὴ γειτόνισσα γιὰ τὴν πνευματικὴ τῆς ἐτοιμότητα

Ἡ σωτηρία διὰ τοῦ πλησίον. Τὸν εὐεργετοῦμε καὶ μᾶς εὐεργετεῖ. Τοῦ προσφέρουμε ἕνα καὶ μᾶς προσφέρει τὸ ἄπειρο. Τοῦ δίνουμε κάτι ἐλάχιστο καὶ μᾶς ἀνταποδίδει τὸ πᾶν.

καὶ μάλιστα γιὰ τὴν κοινωνικὴ τῆς συνειδήσι».

Καὶ ὅμως τέτοια περιστατικά δὲν θὰ σπάνιζαν ἂν ἡ ἀδιαφορία θὰ φυγαδεύεταν, ἂν ἡ ἀνθρωπότητα ἀποφάσιζε νὰ προσέξει καὶ νὰ ἐφαρμόσει τὸ κοινωνικὸ μῆνυμα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ ἀφειρηρία τῶν θεοφόρων Πατέρων καὶ τὸ κέντρο τῆς διδασκαλίας τους δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀγάπην, ὅπως τὴν παρουσίασε ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς τῆς ἀγάπης, πὺ ἐγίνε ἀνθρώπος γιὰ τὸν ἀνθρώπο. Τὴν τοποθέτησε στὴν κορυφὴ τῆς πυραμίδας τῶν ἀρετῶν: «**Ἀγαπήσεις Κύ-**

ριον τὸν Θεόν σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα σὲ ὁμοία αὕτῃ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» (Ματθ. κβ' 37-39). Στὰ ἴχνη Του καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος θὰ πρόσθετε: «Ὁ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν»** (Γαλ. ε' 14).**

Πάνω σ' αὐτὸ τὸ ἀσάλευτο θεμέλιον οἰκοδόμησαν τὴν κοινωνικὴ διδασκαλία τους οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. «*Ὁὐκ ἔστιν ἄλλως σωθῆναι, εἰ μὴ διὰ τοῦ πλησίον... Οὐτός ἐστιν ὁ πνευματικὸς νόμος*», ἔγραφε ὁ ἅγιος Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος.

Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος καὶ δρόμος σωτηρίας ἀπὸ τὸν πλησίον. Μονόδρομος ἡ σωτηρία. Ὁ δρόμος πὺ ὀδηγεῖ στὸν Θεό, στὴ λύτρωσι καὶ τῇ σωτηρίᾳ, περνάει ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο, ἀπὸ τὸν συνάνθρωπο, ἀπὸ τὸν πλησίον. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος καὶ δρόμος σωτηρίας ἀπὸ αὐτὸν τῆς ἀγάπης.

Ἡ σωτηρία διὰ τοῦ πλησίον. Τὸν εὐεργετοῦμε καὶ μᾶς εὐεργετεῖ. Τοῦ προσφέρουμε ἕνα καὶ μᾶς προσφέρει τὸ ἄπειρο. Τοῦ δίνουμε κάτι ἐλάχιστο καὶ μᾶς ἀνταποδίδει τὸ πᾶν. Τοῦ χαρίζουμε τὸ προσωρινὸ καὶ μᾶς ἐξασφαλίζει τὸ αἰώνιον. Προσφέροντάς του, ἀντὶ νὰ γίνεταὶ ὀφειλέτης μας, γίνεταὶ εὐεργέτης μας καὶ γινόμεσθε ἕμεῖς ὀφειλέτες του,

ἀφοῦ τοῦ δίνουμε κάτι ἀπὸ τὴ γῆ καὶ μᾶς ἐξασφαλίζει τὸν οὐρανὸ.

* * *

Αὕτη εἶναι ἡ φυσικὴ κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι τὸν ἔπλασε ὁ Δημιουργός. «*Ἐχομέντι καὶ ἀπὸ φύσεως, πρὸς ἔλεον ἐπιρρεπές*» γράφει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Καὶ αὐτὸ μᾶς ἐξασφαλίζει ὄχι μόνο τὴ σωτηρία, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχοσωματικὴ μας ἰσορροπία. «*Ἐπειδὴ σφόδρα αὐτὸ κατορθοῦσθαι βούλεται ὁ Θεός, ἐκέλευσε τῇ φύσει πολλὰ εἰς τοῦτο συνεισενεγκεῖν, δεικνύς ὅτι σφόδρα αὐτῷ τοῦτο ἐστὶ περισπούδαστον*». Τόσο σφοδρὴ εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ἔδωσε ἐντολὴ στὴ φύσι, ἔπλασε δηλαδὴ ἔτσι τὸν ἀνθρώπο, γιὰ νὰ φέρεται φυσικὰ καὶ ἀβίαστα στὴ συμπάθεια καὶ τὴν καλοσύνη. Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς ἀγαποῦν τὰ παιδιά τους, οἱ ἀδελφοὶ τοὺς ἀδελφούς, ἀγανακτοῦμε γιὰ τὴν ἀδικία, συγκινοῦμαστε στὸ πένθος καὶ στὰ δάκρυα.

Ὁ ἀνθρώπος χωρὶς ἀγάπην «*καὶ τοῦ εἶναι ἀνθρώπος ἐξέπεσε... Καὶ τί θαυμάζεις, εἰ τοῦτο ἀνθρώπος; Τοῦτο Θεός. "Γίνεσθε", γάρ, φησὶν, "οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν"* (Λουκᾶ στ' 36). *Μάθωμεν τοίνυν εἶναι ἐλεήμονες ἀπάντων ἕνεκα μάλιστα δέ, ὅτι καὶ ἡμεῖς πολλοῦ δεόμεθα ἐλέους. Καὶ μηδὲ ζῆν ἡγόμεθα τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅταν μὴ ἐλεῶμεν*».

ΖΩΗ Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.
Ἄργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.
Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.
Ἐκτύπωσις: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.
Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

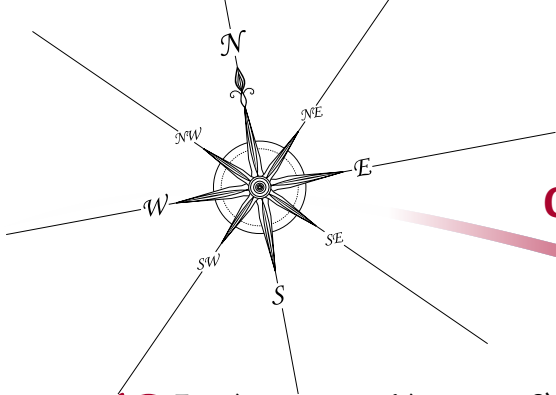
Ἀποστέλεται με ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:
Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΔΕΡΚΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (1750 - 1821)

5

Ο Γρηγόριος συγκαταλέγεται μεταξύ τών Ίεραρχών εκείνων, πού έδειξαν μεγάλο ζήλο για τήν ίδρυση σχολείων. Πίστευε ό σοφός εκείνος άνθρωπος, όπως και τόσοι άλλοι λόγιοι και κληρικοί τής Τουρκοκρατίας, ότι για να έξυψωθεί τό θρησκευτικό και τό πατριωτικό συναίσθημα τής νεολαίας, χρειάζονται «πολλά, πάρα πολλά σχολεία» για να θυμηθούμε τόν Κοραή. Με τήν πίστη αυτή στη δύναμη τής μορφώσεως δούλεψε πολύ για τήν διατήρηση τών Σχολείων στα Θεραπειά και για τήν αναδιοργάνωση της Πατριαρχικής Σχολής του Γένους, πού μεταφέρθηκε τό 1805 από τό Φανάρι στην Ξηροκρήνη (Κουρουτσεσμέ). Αναγνωρίζοντας τό Πατριαρχείο τις ύπηρεσίες του, έγκωμιάζει τόν φλογερό του ένθουσιασμό στο «σιγίλλιο» τής ίδρύσεως τής καινούργιας Σχολής.

Έπίσης επαινεΐται ό άγιος Δέρκων ως προστάτης τής παιδείας και σ' ένα συνοδικό γράμμα του Γρηγορίου του Ε', διότι ίδρυσε σε πολλά μέρη τής έπαρχίας του σχολεία.

Συγχρόνως ό μορφωμένος αυτός Δεσπότης φρόντιζε με κάθε τρόπο να πλουτίζει τις βιβλιοθηκές σχολείων και Μοναστηριών. Αυτό φαίνεται από διάφορα έγγραφα, πού αναφέρουν ότι ό Δέρκων πλήρωνε άρκετά γρόσια και έστελνε στις διάφορες βιβλιοθηκές αντίτυπα Λεξικών και βιβλίων.

Τούτη ή στοργή του Γρηγορίου στα Σχολεία είναι ή καμπάνα πού βροντοφωνεί πώς τό Έθνος άν έζησε και μεγαλούργησε τό όφείλει στην παιδεία, πού άδελφωμένη με τήν πίστη τό στήριξε στα μαύρα χρόνια τής σκλαβιάς. Σε τούτο τό χιλιοδοκιμασμένο θεμέλιο πρέπει και τώρα τό Έθνος να στηρίζει τήν προκοπή του. Γιατί μόνο τό σχολείο πού άγκαλιάζει τήν πίστη, προοδεύει! Η παιδεία πού θεμελιώνεται στον Χριστό, μεγαλουργεί. Άς μη λησμονούμε ποτέ τούτη τήν αλήθεια...

Ο Γρηγόριος δέν ήταν μόνο ό προστάτης τής παιδείας και τών γραμμάτων, ήταν και ό εύλαβής τελετουργός τών μυστηρίων και ό θερμός ίεροκήρυκας. Οί λειτουργίες του είχαν κάτι τό μεγαλοπρεπές και κατανυκτικό και γι' αυτό και οί Φαναριώτες εύχαριστούντο να τις παρακολουθούν. Ο Άλέξανδρος Ραγκαβής, στον πρώτο τόμο τών «Απομνημονευμάτων» του, αναφέρει με θαυμασμό τις πασχαλινές ιδίως λειτουργίες του Γρηγορίου. Και ό Θεραπειανός Κ. Πουρναράς μās πληροφορεί ότι τα δειλινα του καλοκαιριού κόσμος πολυς μαζεύονταν κάτω από ένα γέρικο πλάτανο για ν' άκούσει τόν Δεσπότη πού μιλούσε για τόν Χριστό και τήν Ελλάδα. Με τήν βροντερή του φωνή νουθετούσε τους Έλληνες για διάφορα ζητήματα. Άλλοτε τους μιλούσε για τήν ανάγκη να έκκλησιάζονται

τακτικά, κι άλλοτε τους συμβούλευε να ζουν με τιμιότητα και δικαιοσύνη.

Άλλ' είναι καιρός να δοΐμε κι άλλη μιá πτυχή τής δράσεως του Δέρκων, πού συνδέεται με τό σεπτό παλλάδιο τής Όρθοδοξίας, τό Οικουμενικό Πατριαρχείο. Έπειδή οί έδρες τών Μητροπολιτών Δέρκων, Χαλκηδόνας, Νικομηδείας και Κυζίκου, δέν ήταν μακριά από τό Πατριαρχείο, γι' αυτό οί τρεις αυτοί Μητροπολίτες έκαλούντο συνήθως ως Συνοδικοί.

Άποτελούσαν δηλαδή τή διαρκή, θα λέγαμε σήμερα, Σύνοδο του Οικουμενικού θρόνου. Άνάμεσα σ' αυτούς τα πρώτα 20 χρόνια του 19ου αΐωνα διακρίθηκε ό Γρηγόριος. Από τόν πρώτο μήνα, πού έγινε Μητροπολίτης Δέρκων (Ιούλιο του 1801) μέχρι τόν Άπρίλιο του 1821, πού πρόσφερε σπονδή τό αίμα του στο Βωμό τής Έθνικής αναστάσεως, υπήρξε τό δεξί χέρι τεσσάρων Πατριαρχών, του Καλλινίκου Ε', του Ίερεμίου Δ', του Κυρίλλου ΣΤ' και του Έθνομάρτυρα Γρηγορίου του Ε'.

Ο Καλλίνικος ό Ε', ήταν άπλός και φιλήσυχος Πατριάρχης και προσπαθούσε να μη δυσαρεστεί κανένα. Ο Ίερεμίας δέν είχε ιδιαίτερη μόρφωση, βοηθούσε όμως πολύ τήν παιδεία του Έθνους. Ο διάδοχός του, Κύριλλος ό ΣΤ', ήταν ό πιό σπουδασμένος και μορφωμένος Πατριάρχης τών χρόνων εκείνων. Όσο για τόν Γρηγόριο τόν Ε' πού διαδέχθηκε τόν Κύριλλο, είναι τόσο γνωστή ή δράση του, ώστε δέν χρειάζεται έδω να λεχθεί τίποτα.

Και για τους τέσσερις αυτούς Πατριάρχες ό Δέρκων υπήρξε ό πολύτιμος σύμβουλος. Για όλα τα ζητήματα ρωτούσαν τόν σοφό Δεσπότη. Σε όλες τις μεγάλες ύποθέσεις του Έλληνισμού έπαιζε πρωτεύοντα ρόλο.

Έιδιατερα καρποφόρα ήταν ή συνεργασία τών δύο Γρηγορίων, του Πατριάρχη και του Μητροπολίτη. Οί κοινοί άγώνες τους είχαν ένώσει με μιá ειλικρινή φιλία. Έν τούτοις όμως τό άνήσυχο πνεΐμα του Ζουμπατιώτη Γρηγορίου προξενούσε κάπου-κάπου μικρή χαλάρωση στη φιλία τους. Γρήγορα όμως όλα αυτά καίγονταν στο καμίνι τών κοινών πόθων και όνειρων και ή συνεργασία τών δύο πρωτεργατών τής Έθνικής μας παλιγγενεσίας συνεχιζόταν όμαλά για τό καλό του δούλου Γένους.

Τούτο επαναλαμβάνεται πάντα: όταν ή φιλία στηρίζεται σε κοινά ιδεώδη, σε εύγενή ιδανικά, σε ανώτερες επιδιώξεις, όταν στο Χριστό θεμελιώνεται... περνάει και τότε μπόρες και κλονισμούς, μα γρήγορα ανασπλώνεται!...

(Συνεχίζεται)

ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΘΕΣΗ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ύστερα από είκοσι αιώνες εξακολουθεί και σήμερα να υπάρχει πολλή άγνοια, σύγχυση και παραποίηση για τη θεανδρική μορφή του Σωτήρος Χριστού. Στο πέρασμα των αιώνων ο Ίησους θα «**κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον**» (Λουκ. β' 34). Καὶ ἡ ἐπιβεβαίωση: «Ο Ἀριστοτέλης εἶναι ἡ διασημότερη προσωπικότητα στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, σύμφωνα με τὴν κατάταξη τοῦ Τεχνολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Μασαχουσέτης (M.I.T.), τὸ ὁποῖο συγκέντρωσε καὶ ἀνέλυσε δεδομένα σχετικὰ μετὰ τὴν ἱστορία καὶ τὸν πολιτισμὸ σὲ ὅλο τὸν πλανήτη ἀπὸ τὸ 4.000 π.Χ. ἕως τὸ 2010. Ἡ ἀνάλυση τῶν δεδομένων ἔγινε στὸ πλαίσιο τοῦ προγράμματος Pantheon ποὺ λειτουργεῖ μετὰ τὴν εὐθύνη τοῦ Media Lab τοῦ M.I.T. Στὸν κατάλογο κυριαρχοῦν οἱ Ἕλληνες. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι, ὅπως σημειώνουν καὶ οἱ New York Times, στὴν πρώτη δεκάδα βρίσκονται ἕξι πρόσωπα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Στὴ δεύτερη θέση βρίσκεται ὁ Πλάτων καὶ στὴν τρίτη ὁ Ἰησοῦς Χριστός (!). Εἶναι πράγματι λυπηρὸ -καὶ μόνο λυπηρὸ;- ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς εξακολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ εἶναι ὁ μεγάλος ἄγνωστος. Ἰδρύματα, μετὰ διεθνῆ προβολή, χάνονται μέσα σ' ἕνα κυκεῶνα συγχύσεων, ἐπιχειρώντας νὰ συγκρίνουν τὰ ἀσύγκριτα.

«ΣΗΜΑΙΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΝ ΜΑΣ»

ΚΑΙ ΠΙΟ συγκεκριμένα. Ἀναμφισβήτητα ἡ πιὸ πολυσυζητημένη μορφή τῆς Ἱστορίας εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Δυὸ χιλιάδες χρόνια ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς Ἱστορίας. Μεγάλες ψυχὲς ἔχουν ζήσει τὰ πιὸ ἱερά σκιρτήματα ἀπὸ τὴν ἔμπνευσή Του. Ἄν ὁ πολιτισμὸς μας ἐπέζησε σ' Αὐτὸν τὸ ὀφείλει. Ἄν ἡ κοινωνία μας δὲν ζουγκλοποιήθηκε σ' Αὐτὸν τὸ χρωστάει. Εἶναι ἡ μορφή ποὺ ἀγαπήθηκε ἢ πολεμήθηκε ὅσο καμιὰ ἄλλη. Ἀκόμα καὶ ὁ ἀρνητὴς Ρενὰν ἀναγκάζεται νὰ διακηρύξει τὴν θεότητα Του. Ἀνεύχοντάς τον πάνω στὸ Σταυρὸ ὁμολογεῖ τὸν θρίαμβο τοῦ Ἰησοῦ: «Ἀναπαύου τώρα στὴ δόξα Σου, ἐνγενικῆ ἰδρυτή. Τὸ ἔργο Σου περατώθηκε. Ἡ θεότητά Σου θεμελιώθηκε... Ἀντὶ γιὰ λίγες ὥρες ὀδύνης, οἱ ὁποῖες μάλιστα δὲν πρόσβαλαν τὴ μεγάλη Σου ψυχή, ἐξαγόρασε τὴν πληρέστερη ἀθανασία. Γιὰ χιλιάδες χρόνια ὁ κόσμος θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ Σένα. Σημαία τῶν ἀντιφάσεων μας, θὰ εἶσαι τοῦ λοιποῦ τὸ σημεῖο τριγύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ συναφθεῖ ἡ πιὸ κρατερὴ μάχη. Μυριάδες φορὲς πιὸ ζωντανός, χιλιάδες φορὲς πιὸ ἀγαπητὸς μετὰ τὸν θάνατό Σου παρὰ στὴ διάρκεια τῆς διαβάσεώς Σου στὴ γῆ θὰ ἀποβεῖς σὲ τέτοιο σημεῖο ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς ἀνθρωπότητας, ὥστε τὸ νὰ ἀποσπάσει κανεὶς τὸ ὄνομά Σου ἀπὸ τὸν κόσμο, αὐτὸ θὰ ἦταν σὰν νὰ τὸν σείσει ἀπὸ τὰ θεμέλιά του. Ἀνάμεσα σ' Ἐσένα καὶ τὸν Θεὸ καμιὰ τοῦ λοιποῦ διάκριση...»

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΗ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ;

«**Ἡ ΑΣΘΕΝΕΙΑ** τοῦ 21ου αἰῶνα θὰ εἶναι ἡ κατάθλιψη, ἀνακοίνωσε ὁ Παγκόσμιος Ὄργανισμὸς Ὑγείας. Εἶναι ἤδη καταθλιπτικὸ τὸ 17% τοῦ παγκόσμιου πληθυσμοῦ. Μόνο στὶς Η.Π.Α., ἡ κατάθλιψη ἔχει ἕνα κόστος, σὲ ἀπώλεια παραγωγικότητας, περίπου 50 δις. δολάρια. Γιατί τὴν θλίψη; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ προσπαθοῦν νὰ ἀπαντήσουν δεκάδες οἰκονομολόγοι, ἱστορικοὶ, ψυχίατροι καὶ μιὰ σωρεία ὑποθέσεων καὶ ἐρμηνειῶν ἔχει κατακλύσει τὴν ἐντυπη σκέψη. Ὅπως: Ἐχουμε λόγους νὰ εἴμαστε ἀπαισιόδοξοι. Ἡ ἀνασφάλεια -πουθενὰ δὲν ὑπάρχει πιὰ ἀσπίδα ἀπόλυτης προστασίας- γκρέμισε τὸν ἐφησυχασμὸ τῆς ἐνημερούσας δυτικῆς ὁμαλότητας. Οἱ φανατισμοὶ θεριεύουν, τὸ περιβάλλον μολύνεται καὶ καταστρέφεται, ἡ ἐπιστήμη ἔχει συνδεθεῖ μετὰ τὴν οἰκονομία, ἡ φτώχεια διογκώνεται, ἡ ἀνεργία καλπάζει, ἡ βία αὐξάνεται, οἱ συγκρούσεις καὶ οἱ πόλεμοι πληθαίνουν, ἡ ἠθικὴ ἔκπτωση τείνει νὰ ἐπικρατήσει παντοῦ». Καὶ εἶναι ἐπόμενο. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος φυλακίσθηκε στὸν ἑαυτὸ του, μεταφυσικῶς ἀστεγὸς καὶ κοσμοθεωρικῶς ἔρημος, εἶναι ὁ κύριος λόγος τῆς ἐσωτερικῆς του ἀγωνίας καὶ ἀνασφάλειας, τοῦ ἄγχους ποὺ τὸν βασανίζει. Ἀποθώντας ὁ ἄνθρωπος τὴν ἔννοια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη του σὴν πατρικὴ πρόνοια καὶ προστασία Του, φυγαδεύει τὴν ψυχικὴ του ἡρεμία καὶ γαλήνη, ὡς «**ἐλπίδα μὴ ἔχων καὶ ἄθεος ἐν τῷ κόσμῳ**» (Εφ. β' 12).

ΚΑΚΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ἰδιαίτερα θλιβερὸ γεγονός, ὅτι ἑκατομμύρια ἀθῶα παιδιά σὲ ὀλόκληρο τὸν πλανήτη μας κακοποιοῦνται σωματικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπὸ ἀσυνειδήτους ἐκμεταλλευτὲς. «**Ἀποφασισμένη νὰ προτείνει σκληρὰ μέτρα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς παιδικῆς πορνογραφίας καὶ παιδεραστίας ἐμφανίσθηκε ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ἀρμόδια γιὰ τὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπαισιό ἐγκλημα...**» Μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ παιδί στέκεται μετὰ συμπάθεια καὶ σεβασμὸ κάθε φυσιολογικὸς ἄνθρωπος. Μονάχα μιὰ ὑπαρξὴν διεστραμμένη μπορεῖ νὰ κακοποιεῖ βάνουσα τὴν ἀθωότητα. Νὰ ἀναζητηθοῦν τώρα οἱ φυσικοὶ αὐτουργοί; Ἀσφαλῶς. Καὶ νὰ τιμωρηθοῦν παραδειγματικά. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως. Οἱ ἔνοχοι εἶναι πολλοί. Πάρα πολλοί. Μιὰ τοξινωμένη κοινωνία ποὺ ναρκώνει συνειδήσεις, νεκρώνει ψυχὲς, δυναμιτίζει ἱερά αἰσθήματα, γκρεμίζει ἰδανικά, πρέπει νὰ ἐνοχοποιηθεῖ καὶ νὰ στιγματισθεῖ. Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ μετὰ τὰ ἐκμαυλιστικὰ συνθήματά τους ἀπεργάζονται τὸν ἐκμηδενισμὸ τῆς ψυχῆς. Καλοῦμεθα ὅλοι μας νὰ ὑψώσουμε ἀναχώματα ὑγείας. Νὰ περιορισθεῖ ἐπιτέλους ἡ λεπλασία τῆς ἀγνότητας.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«**ΖΩΗ**»
Ἰπποκράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ